

Motion

1981/82:2541

Rune Gustavsson m. fl.

Förbättringar av vårdbidraget till föräldrar med handikappade barn, m. m. (prop. 1981/82:216)

I proposition 1981/82:216 om förbättringar av vårdbidraget till föräldrar med handikappade barn m. m. redovisar föredragande statsrådet förslag som innebär ett ökat ekonomiskt stöd till föräldrar som vårdar sina handikappade barn i hemmet.

Propositionen innehåller en rad förslag till ändringar i de regler som gäller för rätten till vårdbidrag. Förslagen i propositionen följer i princip de förslag som lämnats i betänkande av anhörigvårdskommittén. På två punkter skiljer sig dock förslagen i propositionen från utredningens förslag, nämligen när det gäller de belopp med vilka en skattefri merkostnadsersättning skall kunna utgå samt den tid under vilken en förälder med bibehållet vårdbidrag skall kunna överlåta den faktiska vården av barnet till någon annan.

När det gäller de gränser som skall tillämpas för den skattefria merkostnadsersättningen föreslås i propositionen 15, 32, 48 resp. 63 % av basbeloppet. Utredningens förslag innebär flera nivåer: 10, 20, 30, 40, 50 resp. 60 % av basbeloppet. Motiven för en fingeraderad ersättning var att så nära som möjligt följa de faktiska merkostnader som en familj kan ha samt att förhindra alltför stora tröskeeffekter. Av utredningen framgår att merkostnader som uppkommer i familjer med handikappade och svårt sjuka barn varierar oavsett vilken typ av handikapp eller sjukdom barnet har. Några remissinstanser har dock ansett att en sådan fingeraderad ersättning kan bli tung att administrera. Dessa synpunkter har beaktats i propositionen bl. a. genom att följa handikappersättningens nivåer. Därutöver föreslås ytterligare en nivå på 15 % av basbeloppet.

Utredningens förslag om en nedre ersättningsnivå på 10 % av basbeloppet grundar sig på den uppfattningen att flertalet vårdbidragsmottagare skall kunna erhålla den skattefria delen av vårdbidraget. Skillnaden mellan 10 resp. 15 % av basbeloppet uttryckt i kronor är 1 780 resp. 2 670. Enligt propositionens förslag måste en familj med ett handikappat eller svårt sjukt barn ha av försäkringskassan godkända merkostnader på minst 2 670 kr. för att få någon skattefrihet för kostnaderna. Enligt de bedömningar som utredningen gjorde när det gäller merkostnader för barn med handikapp framkom att för ett stort flertal ligger merkostnaderna kring det belopp som en tioprocentsnivå innebär.

Vid en nedre gränsnivå för merkostnadsersättningen vid 10 % av basbeloppet kan det antas att uppemot 3 000 av dagens vårdbidragsmottagare

(13 600 stycken) inte kommer att kunna tillgodogöra sig skattefriheten. Vid en nivå på 15 % kan det antas att denna grupp kommer att utgöra mer än 5 000. Det föreslagna ekonomiska stödet kan därmed komma att undantas stora grupper av familjer som har vårdbidrag för handikappade och svårt sjuka barn.

Utredningens förslag att en förälder skall kunna behålla ett vårdbidrag under en viss period när föräldern tillfälligt överlåter den faktiska vården av ett handikappat barn till någon annan finns också med i propositionen. Motivet för utredningens förslag är att en förälder av olika skäl, t. ex. på grund av arbete eller studier på annan ort, handikappanpassning av bostaden, barnets skolgång kan vara tvungen att tillfälligt överlåta den faktiska vårduppgiften till en nära anhörig. Utredningen ansåg att detta är ett bättre alternativ än en placering genom huvudmannens försorg på en institution eller motsvarande. Utredningen bedömde att tiden för en sådan tillfällig vårdperiod utanför hemmet skulle kunna vara 1 år men att förlängning måste kunna ske om särskilda skäl förelåg. I propositionen lämnas ett förslag med en period av 6 månader med möjlighet till förlängning med *högst* ytterligare 6 månader om särskilda omständigheter föreligger. En sådan begränsning av tiden som föreslås i propositionen innebär att föräldrars möjlighet att i nämnda situationer själva lösa frågan om en tillfällig vård av sitt barn i många fall försvåras.

Med hänvisning till det som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen beslutar att den lägre nivån för den skattefria delen av vårdbidraget som avser ersättning för merkostnader sätts till 10 % av basbeloppet,
2. att riksdagen beslutar att tiden, under vilken en förälder tillfälligt kan överlåta den faktiska vården av ett handikappat barn till någon annan utan att vårdbidraget dras in, fastställs till 1 år med en möjlighet till omprövning om särskilda skäl föreligger.

Stockholm den 11 maj 1982

RUNE GUSTAVSSON (c)

ALLAN ÅKERLIND (m)

NILS-OLOF GRÖNHAGEN (s)